

Terveystarkkailun tulokset 2025

Terhi Vahlsten, Faba osk.

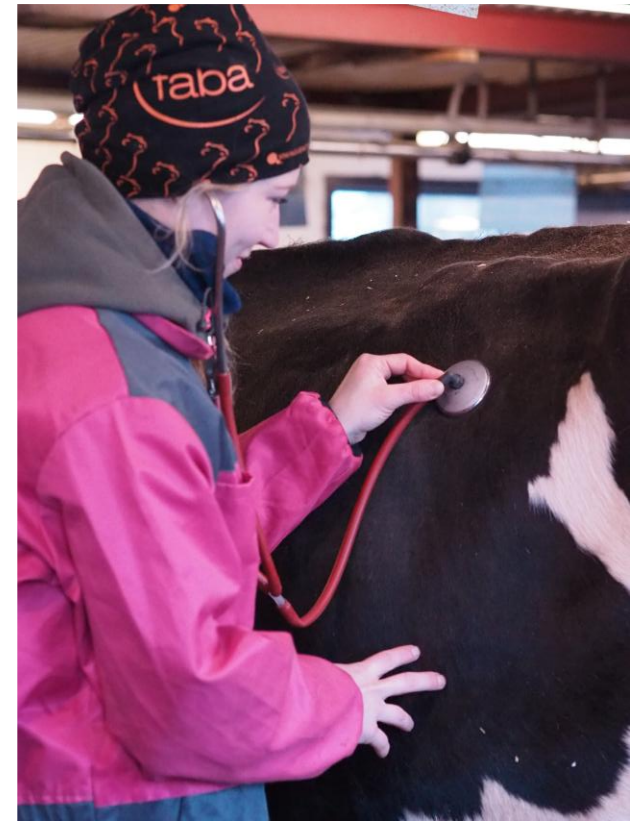
faba

Terveystarkkailu = hoitotietojen keruu

- Suomessa vuodesta 1982 lähtien
- Terveystarkkailun vahvuudet:
 - Hyvä kattavuus, kaikki voivat osallistua
 - Yksinkertaisuus – ei tarvita erikoisia laitteita eikä analyysijä
- Terveystarkkailun tulokset koostetaan tuotosseurantakarjojen aloitushoidoista
 - Aloitushoito = hoitokerta 1
 - Aloitushoitoja 175 643 (+5,2 %)
 - **Terveystarkkailuprosentti 98,1 (+ 0,6 %-yks.)**

faba

Hoito-% sairausryhmittäin 2025

(Hoito-% = hoitomerkitöjen määrä 100 lehmää kohti)

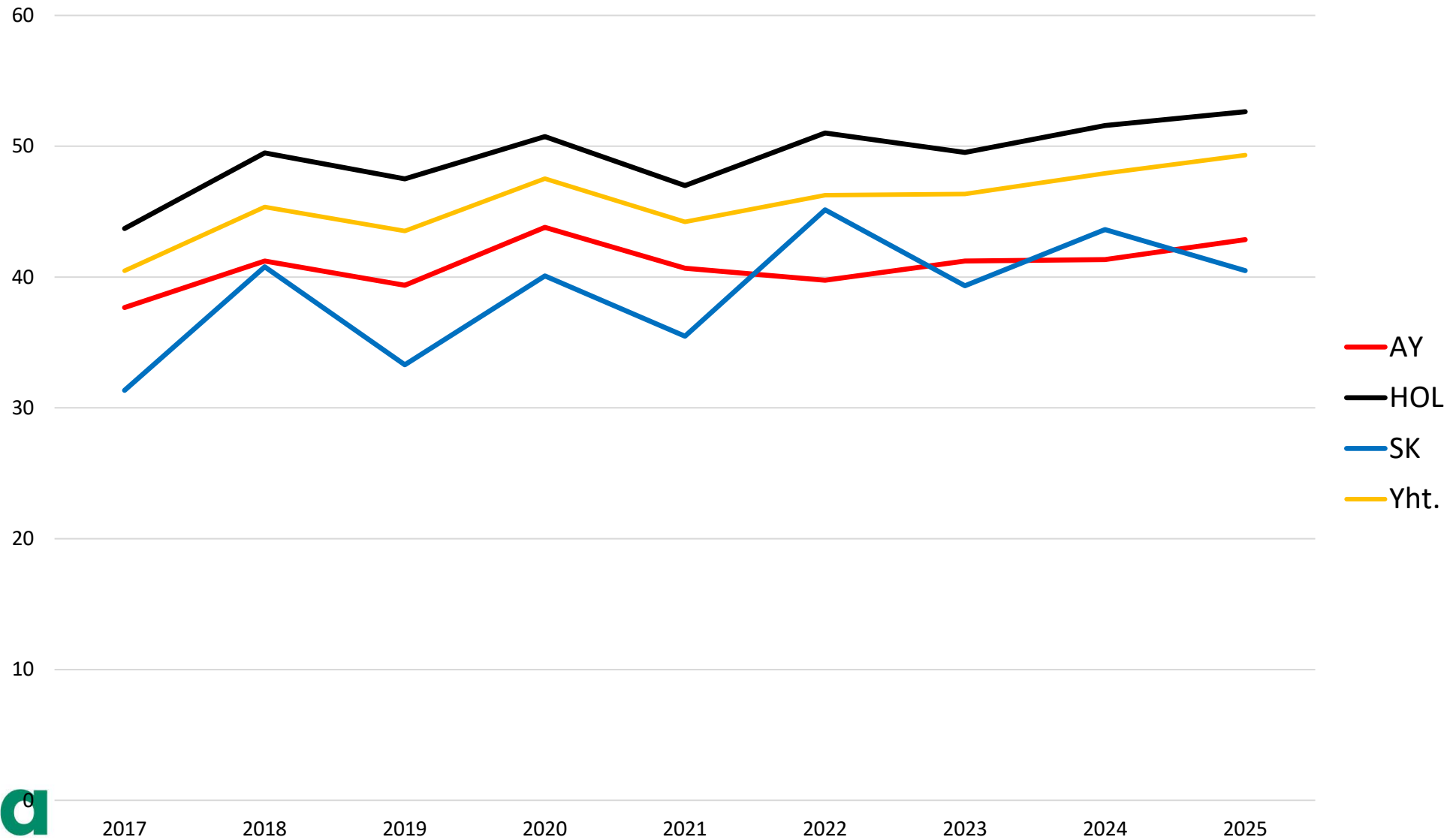
Sairausryhmä	Hoito-%
Hedelmällisyshäiriöt	26,43
Utaresairaudet	23,35
Poikimahalvaus	3,97
Sorkkasairaudet	2,71
Ruokinnalliset häiriöt	2,69
Asetonitauti	0,72
Muut sairaudet	37,12
Kaikki ELL-hoidot yhteensä	97,00
Vain 1 aloitushoito/lehmä	49,32

Rotukohtaiset hoitoprosentit 2025

(Hoito-% = hoitomerkitöjen määrä 100 lehmää kohti)

Sairausryhmä	AY	HOL	SK	JER
Hedelmällisyshäiriöt 10-62	21,92	28,79	21,36	19,13
Utaresairaudet 300-333, 610, 630	19,32	25,39	23,22	17,56
Poikimahalvaus 100,101	3,14	4,38	3,30	4,30
Sorkkasairaudet 359-370	2,26	2,95	2,36	2,21
Ruokinnalliset häiriöt 200-270, 660, 670	1,75	3,16	2,22	2,67
Asetonitauti 140, 650	0,57	0,78	2,01	0,99
Muut sairaudet	27,52	42,17	20,28	24,77
Kaikki ELL-hoidot yhteensä	76,48	107,61	74,74	71,63
Vain 1 aloitushoito/lehmä	42,86	52,64	40,49	44,07

Hoidettujen osuus (%) (= vain 1 aloitushoito/lehmä)

Yleisimmät hoidot roduittain

Ayrshire

Hoitokoodi	Hoito-%
Hiljainen kiima (12)	8,11
Utaretulehdus, äkillinen, kliininen (301)	7,15
Muu ELL lääkem. tehty ehkäisevä hoito (691)	5,31
Muu ELL lääkem. hoidettu sairaus (690)	4,79
Utaretulehdus (300)	3,99

Suomenkarja

Hoitokoodi	Hoito-%
Utaretulehdus (300)	7,60
Utaretulehdus, äkillinen, kliininen (301)	7,38
Hiljainen kiima (12)	5,37
Rakkulat (23)	4,66
Muu ELL lääkem. tehty ehkäisevä hoito (691)	4,08

Holstein

Hoitokoodi	Hoito-%
Hiljainen kiima (12)	12,11
Muu ELL lääkem. tehty ehkäisevä hoito (691)	9,72
Utaretulehdus, äkillinen, kliininen (301)	7,37
Muu ELL lääkem. hoidettu sairaus (690)	7,28
Utaretulehdus (300)	5,48

Jersey

Hoitokoodi	Hoito-%
Hiljainen kiima (12)	7,27
Utaretulehdus, äkillinen, kliininen (301)	6,80
Rakkulat (23)	4,42
Muu ELL lääkem. hoidettu sairaus (690)	4,60
Muu ELL lääkem. tehty ehkäisevä hoito (691)	4,30

Poikimakertakohtaiset hoitoprosentit 2025

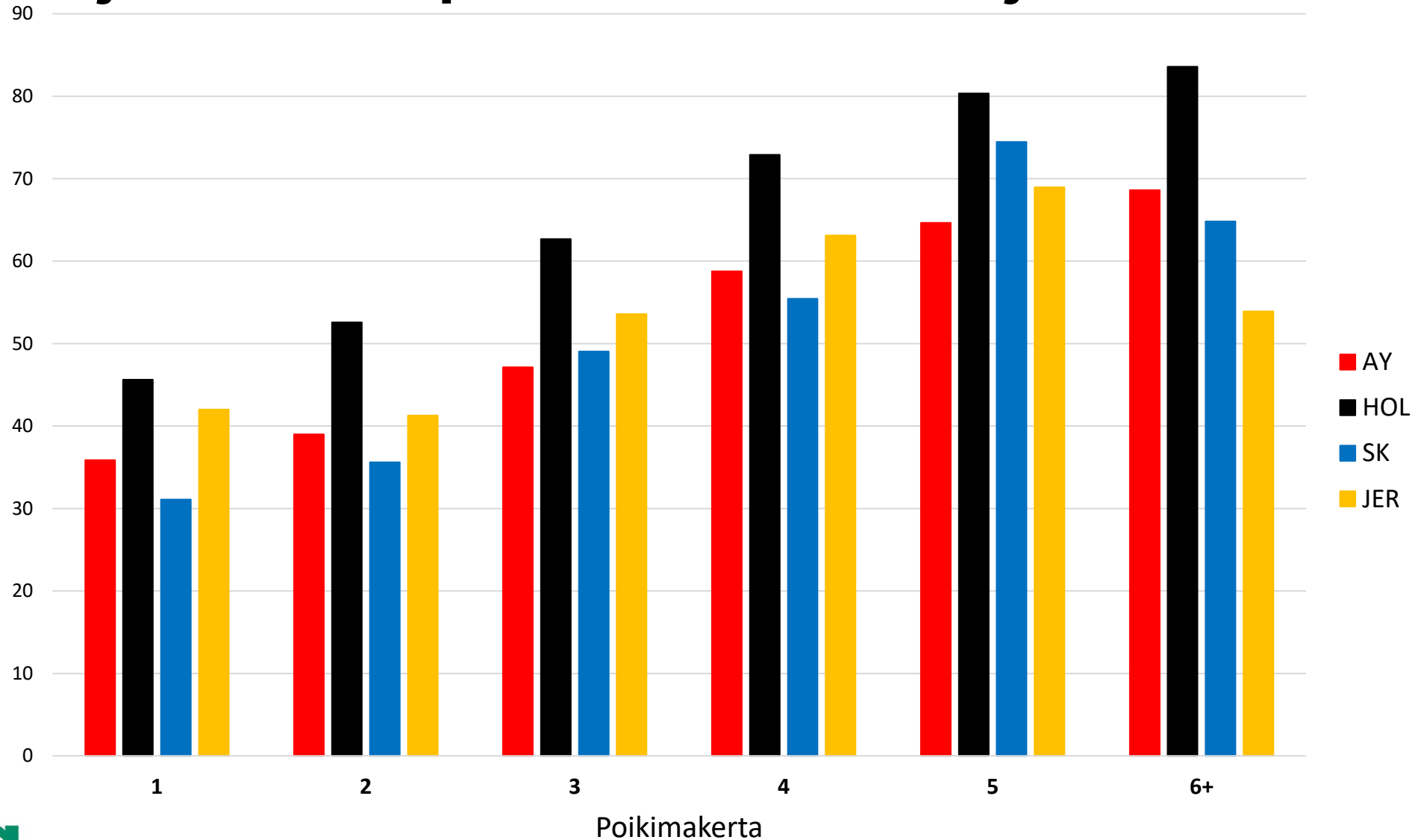
Poikimakerta	1	2	3	4	5	6+
Hedelmällisyshäiriöt	19,80	24,85	28,33	31,95	33,95	37,55
Utaresairaudet	13,92	18,75	26,24	32,09	35,92	42,54
Poikimahalvaus	0,12	0,64	3,31	8,15	12,50	16,70
Sorkkasairaudet	2,85	1,72	2,27	3,06	3,66	5,18
Ruokinnalliset häiriöt	1,89	2,16	2,83	3,33	4,13	4,93
Asetonitauti	0,36	0,55	0,81	1,14	1,19	1,40
Muut sairaudet	32,92	31,36	36,04	42,33	49,21	56,51
ELL-hoidot yhteensä	71,87	80,04	99,81	122,06	140,55	164,81
Vain 1 aloitushoito/lehmä	42,47	48,18	57,44	67,96	74,95	77,43

Poikimakertakohtaiset hoitoprosentit 2025

Poikimakerta	1	2	3	4	5	6+
Hedelmällisyshäiriöt	19,80	24,85	28,33	31,95	33,95	37,55
Utaresairaudet	13,92	18,75	26,24	32,09	35,92	42,54
Poikimahalvaus	0,12	0,64	3,31	8,15	12,50	16,70
Sorkkasairaudet	2,85	1,72	2,27	3,06	3,66	5,18
Ruokinnalliset häiriöt	1,89	2,16	2,83	3,33	4,13	4,93
Asetonitauti	0,26	0,55	0,81	1,14	1,10	1,40

Poikimahalvauksen hoito-% kasvaa 16-kertaiseksi, kun verrataan ensikoiden ja väh. 6 krt. poikineiden hoitoprosentteja

Hoidettujen osuus* poikimakerroittain ja roduittain

Yhteenveto

- Terveystarkkailun kattavuus on edelleen noussut ja hoitoja kertyy paljon
- Tulokset ennallaan, eniten hoitoja hedelmällisyshäiriöistä ja utaresairauksista
- Rotujen väliset terveyserot kasvavat edelleen, holsteinin hoitoprosentit kaikissa sairausryhmissä ayrshireä korkeammat
- Jersey mukaan terveystarkkailun tilastoihin, rodun terveystilanne kuten muillakin roduilla
- Hoitojen määrä ja hoidettujen osuus kasvaa poikimakertojen lisääntyessä
- Kaiken ikäisillä lehmillä samoja terveyshaasteita, poikimahalvaus erityisesti vanhempien lehmien harmi
- Vuoden 2025 terveystarkkailutilastojen kooste löytyy Faban sivuilta: Karjan hyvinvointi/Terveys/Terveystarkkailu